

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1713

Vragen van het lid **Hazekamp** (PvdD) aan de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie over *de subsidiëring van onderzoek naar het eten van insecten* (ingezonden 3 februari 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Bleker** (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) (ontvangen 2 maart 2012).

Vraag 1

Kent u het bericht «Four legs good, six legs better? EU to spend 3 million Euros to promote eating insects «as alternative source of protein»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening van professor Marcel Dicke dat het eten van insecten vanaf 2020 onderdeel zal moeten zijn van een noodzakelijke eiwittransitie? Zo ja, waarom?

Antwoord 2

Er zijn diverse mogelijkheden om de huidige productie en consumptie van eiwitten te verduurzamen. Ik ondersteun dit onder andere met onderzoek en het wegnemen van belemmeringen. Het is aan het bedrijfsleven om te komen tot concrete innovaties op dit terrein. De consument kan daarna zelf beslissen wat hij eet.

Vraag 3

Kunt u aangeven hoeveel geld de Nederlandse overheid in de afgelopen vijf jaar heeft besteed aan onderzoek en promotie van de consumptie van insecten? En kunt u ook aangeven hoeveel daarvoor voor het lopend jaar en het komend jaar gereserveerd is?

¹ <http://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-2093813/Four-legs-good-legs-better-EU-offers-3-million-Euros-research-using-insects-foods-burgers.html#ixzz117agc74U>

Antwoord 3

Begin 2010 is een kennisontwikkelingsproject naar productie en verwerking van eetbare insecten gestart, met een looptijd van 4 jaar en een budget van circa € 950 000,-. Wageningen UR voert dit onderzoek uit in nauwe samenwerking met de Vereniging Nederlandse Insectenkwekers (VENIK). In januari van dit jaar heb ik inhoudelijk bijgedragen aan een driedaagse expert meeting in Rome over insectenteelt ten behoeve van diervoeder en voedsel. Dit is georganiseerd door de FAO en de WUR. Mijn financiële bijdrage aan deze expert meeting bedroeg € 55 000,-. Ten slotte heeft het Platform Verduurzaming Voedsel twee innovatieve pilots ondersteund: in 2010 een haalbaarheidsstudie naar verduurzaming van insectenproductie met een bedrag van € 36 175,- en in 2011 de ontwikkeling van een insectensnack in de catering met een bedrag van € 24 000,-. Aan beide projecten heeft het bedrijfsleven het dubbele bedrag bijgedragen. Er zijn geen specifieke bedragen voor 2012 en verder gereserveerd. Veel hangt af van de concrete invulling van de innovatiecontracten die worden afgesloten met de topsectoren *Agro & Food* en *Tuinbouw & Uitgangsmaterialen*.

Vraag 4

Kunt u aangeven hoeveel in de afgelopen vijf jaar door de Nederlandse overheid is uitgegeven aan plantaardige eiwitconsumptie als alternatief voor dierlijke eiwitconsumptie? Kunt u ook aangeven hoeveel daarvoor voor het lopend jaar en het komend jaar gereserveerd is?

Antwoord 4

Vanaf 2009 loopt het Programma Innovaties in Eiwitketens (PIEK), waarvoor een budget van € 7 miljoen beschikbaar is. Voor de voortgang PIEK verwijs ik u naar de brief aan de TK van 21 oktober 2011 betreffende de «Beantwoording schriftelijke vragen inzake de begroting 2012, deel Economie en Innovatie» (TK 33 000 XIII, nr. 3).

Verder heb ik in 2010 en 2011 projecten ondersteund van Urgenda en de Stichting Natuur en Milieu gericht op een maatschappelijke dialoog over de consumptie van dierlijke eiwitten en de promotie van duurzame en gezonde vleesvervangers voor een bedrag van € 199 510,-. Beide projecten zijn uitgevoerd in samenwerking met voorlopers binnen het bedrijfsleven. Het Platform Nieuwe Eiwitproducten (Het Planeet) heeft een eenmalige financiële bijdrage van € 22 265,- ontvangen voor het opstarten van gezamenlijke activiteiten.

Ten slotte heeft het Platform Verduurzaming Voedsel twee innovatieve pilots ondersteund: een project gericht op de introductie van vleesvervangers in de catering met een bedrag van € 52 489,- en een project gericht op de introductie van duurzame kant-en-klaar-maaltijden met een bedrag van € 66 800,-.

Er zijn geen specifieke bedragen voor 2012 en verder gereserveerd. Zie vraag 3.

Vraag 5

Deelt u de mening dat binnen de noodzakelijke eiwittransitie plantaardige oplossingen de voorkeur verdienen boven dierlijke eiwitten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze komt die opvatting binnen uw beleid tot uitdrukking?

Antwoord 5

Nee, om onze voedselproductie en -consumptie te verduurzamen is op allerlei terreinen voortgang nodig: verduurzaming van de dierlijke eiwitproductie, de ontwikkeling van nieuwe (plantaardige) eiwitproducten, bioraffinage en de opwaardering van eiwitrijke reststromen.

Vraag 6

Deelt u de mening dat de acceptatie bij consumenten van plantaardige vleesvervangers bij gelijkwaardige voedingswaarde en kwaliteit hoger zal liggen dan voor producten gemaakt van insecten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Er is in Nederland nog nauwelijks sprake van consumptie van producten die zijn gemaakt van insecten. Er is dus ook nog niets te zeggen over de acceptatie in vergelijking tot plantaardige vleesvervangers. In andere, niet-westerse landen is de acceptatie van insecten hoog.

Vraag 7

Bent u bereid vanuit de Nederlandse inzet binnen de Europese Unie (EU) te pleiten voor meer middelen voor de ontwikkeling en promotie van plantaardige vleesvervangers en minder voor programma's waarin insecten een rol spelen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn en wijze?

Antwoord 7

Nee, zie vraag 5.